

«Στα χνάρια της αύρας»

Ατομική έκθεση της εικαστικού **Μαρίας Παπαφίλη** στην γκαλερί «Αργώ»

Συνέντευξη στη **Ζέτα Τζιώτη**

Η εικαστικός Μαρία Παπαφίλη, πέρα από το σοβαρό ακαδημαϊκό υπόβαθρο που διαθέτει στον χώρο της Τέχνης, έχει και την ικανότητα με τους πίνακές της να μαγνητίζει το βλέμμα του φιλότεχνου κοινού. Μαθήτριά σημαντικών Ελλήνων αλλά και Γάλλων δασκάλων, η Παπαφίλη, παρουσιάζει τη νέα της δουλειά στην γκαλερί «Αργώ» στο κέντρο της Αθήνας με τίτλο «Στα χνάρια της αύρας» ως τις 20 Απριλίου.

Με μια ματιά που κρύβει ευαισθησία, η ζωγράφος εντοπίζει και αναδεικνύει τη λάμψη και το μεγαλείο που εκπέμπουν τα πρόσωπα που επιλέγει να αποτυπώσει στο χαρτί. Πρόσωπα εξωτικά, παρμένα από παραμύθι, από τόπους μακρινούς, μας κοιτούν με βλέμμα διαπεραστικό αφήνοντάς μας να κοιτάζουμε τον καθρέφτη της ψυχής τους και να ανακαλύψουμε τα βιώματα και τις εμπειρίες τους.

Όπως αναφέρει και η ιστορικός Τέχνης & Θεωρίας του Πολιτισμού, Αθηνά Σχινά, «στα αισθαντικά αυτά ζωγραφικά έργα, που αφοπλίζουν τον θεατή με την αμεσότητα και την ειλικρίνεια τους, υποβλητικά εμφανίζεται ένας υπέρτιμος λυρισμός, διαποτισμένος από έναν λανθάνοντα ερωτισμό».

- Εκφραστικά βλέμματα που μαγνητίζουν. Πρόσωπα εξωτικά. Πώς προέκυψε και αποτελούν πηγή της έμπνευσής σας; Ζωγραφική κυρίως ανθρωποκεντρική και βιωματική. Ποιες εικόνες σας τραβούν την προσοχή και θέλετε και τις κρατάτε στη μνήμη σας;

- Για κάποιον συγκεκριμένο λόγο άρχισα να ασχολούμαι μια μέρα με θέματα από τόπους που για εμάς θεωρούνται «εξωτικοί». Ζωγράφισα το φυσικό περιβάλλον, φυτά, λουλούδια, ζώα, αλλά και τους ανθρώπους που πάντοτε βρίσκονται στο κέντρο του ενδιαφέροντός μου ως ζωγράφου. Παράλληλα, αυτά που έβλεπα στα αεροδρόμια, στους δρόμους, στα μέσα ενημέρωσης, στα βιβλία έκανε αυτό που ξεκίνησα τυχαία να γιγαντωθεί και να με γοητεύσει. Η θεματολογία μου άλλαξε, ο αγαπημένος τόπος που γέμιζε τη ζωγραφική μου, η Ελλάδα, έδωσε τη θέση του σε τόπους μακρινούς, από άλλες ηπείρους και τους τόσο διαφορετικούς αλλά και τόσο όμοιους με εμάς ανθρώπους τους.

Η διαφορετικότητα τους μου έδωσε τη δυνατότητα να ερευνήσουμε τη ζωγραφική μου κοινά στοιχεία όλων μας. Τον μαγνητισμό των ματιών όπου εκφράζεται η προσωπικότητα, η «ψυχή», αυτό που ονόμασα «η αύρα», κάτι που έχουμε όλοι από κοινού, αλλά και κάτι που σε κάποιους από εμάς είναι πιο εμφανές, έντονο, εντυπωσιακό, κάτι που δεν με αφήνει να την προσπεράσω, με καθλώνει. Αυτές τις μορφές κρατώ στη μνήμη μου και μου αρέσει να δημιουργώ τα έργα μου με αυτές σαν θέμα. Κάποιος είπε στο παρελθόν ότι επιβαλλόμουν στις μορφές που ζωγράφιζα. Τώρα συμβαί-

νει το αντίθετο, οι μορφές που βλέπω μου επιβάλλονται.

Μου αρέσει το τοπίο, αλλά αυτό έρχεται βοηθητικά στα έργα μου, όπου τον κεντρικό ρόλο έχουν οι ανθρώπινες φιγούρες.

- Σε ποια μέρη έχετε ταξιδέψει και τι έχετε αποκομίσει από αυτά;

- Ομολογώ, ίσως σας φανεί παράξενο, ότι δεν μου αρέσουν τα ταξίδια, αλλά ταξιδεύω πολύ συχνά. Στα ταξίδια μου, τα έργα που δημιουργώ λειτουργούν σαν προσωπικό μου ημερολόγιο.

- Με ποιες τεχνικές έχετε πειραματιστεί;

- Αρχικά, κατά τη διάρκεια των σπουδών στην Ελλάδα χρησιμοποιούσα κυρίως μογιές λαδιού. Όταν πήγα στο Παρίσι για μεταπτυχιακά ήταν σαν να ελευθερώθηκα. Τότε μου δόθηκε η ευκαιρία και η ώθηση να πειραματισθώ με ενθουσιασμό με όλες τις τεχνικές. Με συνεπήρε τότε η δυνατότητα να μάθω την υφή και το αποτέλεσμα του κάθε υλικού που είναι στη διάθεση ενός καλλιτέχνη. Απέκτησα νέες γνώσεις και εμπειρίες που είναι πολύτιμες στη δουλειά μου.

Τα έργα που εκθέτει αυτή τη στιγμή η γκαλερί Αργώ στην Αθήνα είναι αποτέλεσμα ιδιαίτερου πειραματισμού μου που κάνω τα τελευταία χρόνια, με ξυλομπογιές, τέμπρα, κολλάζ και ακουαρέλα καθώς εργάζομαι σχεδόν αποκλειστικά σε μπλοκ με χαρτί, κυρίως ακουαρέλας.

- Χρώμα και φως. Πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος τους στα πορτρέτα σας;

- Το χρώμα και το φυσικό φως, καθώς αλλάζει κατά τη διάρκεια της ημέρας -δεν μου αρέσει το τεχνητό φως, προτιμώ να ζωγραφίζω την ημέρα- είναι τα δύο πιο σημαντικά στοιχεία στη ζωγραφική μου. Ειδικά στα πορτρέτα που ζωγραφίζω τώρα, το χρώμα του δέρματος των ανθρώπων, της ένδυσης τους, το ιδιαίτερο χρώμα και φως του τοπίου στο οποίο κινούνται οι φιγούρες τους έχουν πρωταρχικό ρόλο στη δουλειά μου.

- Έχετε υπάρξει μαθήτρια σημαντικών δασκάλων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Τι έχετε αποκομίσει από αυτούς;

- Όλοι οι δάσκαλοί μου στην Ελλάδα και στη Γαλλία μου έδωσαν πολλά σε γνώση και εμπειρία, με επηρέασαν πολύ και ως ζωγράφοι και ως άνθρωποι. Ανάμεσά τους είχα την τύχη και τη χαρά να διδαχθώ από ιδιαίτερα σημαντικούς ανθρώπους όπως ο Μόραλης και ο Μυταράς που μας άφησαν, αλλά και η καλή φίλη και πρώην καθηγήτριά μου, η κυρία Μαρίνα Λαμπράκη - Πλάκα, καθώς και ο πρώην καθηγητής μου στο Παρίσι ο κ. Βελικόβιτς.

- Θα θέλατε να αναφέρετε κάποια λόγια τους που θυμάστε...

- Όλοι έλεγαν «προσοχή στο σχέδιο» το οποίο

είναι η βάση κάθε έργου. Ο Μόραλης μας έλεγε ότι κάθε εικαστικό πρόβλημα έχει την λύση του στα μουσεία όπου μπορούμε να μελετήσουμε τα έργα άλλων ζωγράφων και να δούμε με τι τρόπο αντιμετώπισαν τεχνικά θέματα που μας απασχολούν, μας σύστηνε να είμαστε τίμιοι με αυτό που κάνουμε και να μην κοροϊδεύουμε ποτέ, μας διαβεβαίωνε ότι μέσα από τη σκληρή δουλειά θα έλθει η ελευθερία.

- Από ποιους καλλιτέχνες έχετε δεχτεί επιρροές;

- Είναι δύσκολο αλλά και πολύ χρήσιμο, όπως ανέφερα προηγουμένως, και ενδιαφέρον το να παρατηρείς και αναλύεις. Έχω πάρει στοιχεία από πολλές πλευρές, αλλά θεωρώ ότι έχω ένα προσωπικό ύφος στη ζωγραφική μου, ότι αυτή δεν έχει επηρεαστεί ιδιαίτερα, τουλάχιστον συνειδητά, από κάποιον άλλο ζωγράφο.

Οπωσδήποτε μου αρέσει να βλέπω και να μελετώ σε μουσεία και εκθέσεις έργα από την Αναγέννηση έως σήμερα. Από κάθε έργο έχεις κάτι να πάρεις.

Από την ιστορία της τέχνης με ενδιαφέρουν οι δημιουργίες καλλιτεχνών όπως ο Κλέε, ο Ρέμπραντ, ο Βελάσκεθ, ο Μπωνάρ, ο Ρενουάρ, ο Ντύρερ, ο Βαν Γκογκ, η ποιητικότητα του Σαγκάλ, καθώς και η σημασία που έδωσαν στο χρώμα και στο φως κινήματα όπως ο γαλλικός ιμπρεσιονισμός και ο γερμανικός εξπρεσιονισμός.

- Έχετε δεχτεί θετικά σχόλια από φιλότεχνους και συλλέκτες για τη θεματική αυτή;

- Είναι η πρώτη φορά που παρουσιάζω αυτή τη θεματική σε έκθεση και παρακολουθώ με ενδιαφέρον τη γνώμη των ανθρώπων που επισκέπτονται την αίθουσα τέχνης «Αργώ». Ήδη έχουν ακουστεί πολύ ενδιαφέροντα πρώτα σχόλια. Επίσης πολύ ενδιαφέροντες είναι οι κριτικές της κυρίας Σκοινά και της κυρίας Ρογκάν, που έκαναν μια πολύ καλή ανάλυση της νέας μου δουλειάς.

- Μελλοντικά σχέδια;

- Εύχομαι να είμαι καλά ώστε να μπορώ να ζωγραφίζω πάντα. Δεν γνωρίζω πώς θα εξελιχθεί η δουλειά μου και αυτό είναι το πολύ ενδιαφέρον στη ζωή ενός καλλιτέχνη. Ανυπομονώ να προχωρήσω σε αυτό που κάνω σήμερα και να ανακαλύψω τι θα κάνω αύριο. Το πράγμα για το οποίο είμαι σίγουρη είναι ότι αυτό που θα κάνω δεν θα επηρεάζεται από προβληματισμούς εμπορίου, εικαστικής μόδας, ή κατεστημένου γούστου.

Μαρία Παπαφίλη
«Στα χνάρια της αύρας»
Γκαλερί «Αργώ»
Νεοφύτου Δούκα 5,
10674, Κολωνάκι
Τηλ. 210 7249333
Διάρκεια έκθεσης έως τις 20 Απριλίου.

Η ζωγράφος αναδεικνύει τη λάμψη και το μεγαλείο που εκπέμπουν τα πρόσωπα που επιλέγει να αποτυπώσει στο χαρτί